

četniki, novinci napredujejo z obrobja proti središču, postajajo bolj dejavni in vpeti v kulturo skupnosti in s časom prevzamejo vlogo mojstrov (ali ekspertov, »starih mačkov«). (Schugurenky, 2007: 168.)

Poleg omenjenih ta proces opisujemo še v pojmih raznih dejavnosti, identitet, artefaktov, skupnosti znanja in praks ... Proces učenja vključuje ukvarjanje z identiteto, učenjem jezika oz. prav(ilm)ega govora, improviziranje in prizadevanje za delovanje oz. ravnanje, ki je v zadevni skupnosti smiselno. »Učenje kot naraščajoča udeležnost v skupnostih praks zadeva celotno osebo, ki deluje v svetu.« (Lave in Wenger, 1991: 49.) Tako celostna udeležnost osebe ni značilna za učenje v bolj tradicionalnem pomenu pridobivanja določenih znanj, ki ga opisujemo z izrazi za določene kognitivne procese ter zmožnosti in spretnosti. Pri tem modelu gre za odnosni pogled na osebo in učenje, po katerem znanja in učenja ni mogoče ločiti od njegovega konteksta, učenje je bistveno odvisno od situacije. Po mnenju zagovornikov situacijskega modela o dekontekstualiziranem znanju nima smisla govoriti, učenje pa je locirano v skupnosti praks.

Večina situacijskega učenja je nenamernega in je potemtakem nenačrtovano (Schugurenky, 2007: 168). Tako je neka raziskava (Gear et al., 1994) pokazala, da je bilo 80% »epizod učenja«, ki so jih omenili intervjuvanci, nenačrtovanih. O podobnih ugotovitvah poročajo Brown, Collins in Duguid (1989) ter Lave in Wenger (1991). Foley (1999: 1) je celo zapisal: »[N]ajpomembnejše in najbolj zanimivo učenje se dogodi neformalno in naključno, v vsakdanjem življenju ljudi.« Podobne ugotovitve zasledimo v Adams (1980) ter Horton in Freire (1990).

Kot je ugotovil Jonassen (1994), se situacijsko učenje dogaja, ko se učenci učijo na pravih, stvarnih nalogah, ki odražajo stvarni svet. Če se učenje dogaja na dekontekstualiziran način, kot to velja za mnoge učilnice, se učenci sicer lahko naučijo novih pojmov in konceptov, vendar imajo probleme pri njihovi aplikaciji na stvarnost.

Povedano velja tudi za državljanske in politične veščine, ki so potrebne za delovanje demokracije. Najboljši način, da se jih naučimo, je, da jih opazujemo in izvajamo v pravih, stvarnih kontekstih. Star model vajeništva, ki temelji na opazovanju, zgledovanju in posnemanju (»modeliranju«), učenju na poskusih in napakah ter redni socialni interakciji, ima tudi še danes svojo vrednost in pomen, v določenih pogledih je še danes nepogrešljiv. Tudi po Paolu Freireju izobraževanja ne smemo razumeti izključno kot šolskega procesa, ampak tudi kot proces, ki poteka skozi izkušnje, v vsakodnevnem življenju in v različnih skupnostih